
Jak rychle se dá skončit na ulici

Jak rychle se dá skončit na ulici

ČRo 1 - Radiožurnál, 14.1.2011, 12:10, pořad: Ozvěny dne

Jan BUMBA, moderátor

Jak se z někoho stane bezdomovec? Proč se někteří lidé dostanou na okraj společnosti a jen těžko hledají cestu zpět? Podrobně to popisuje nová publikace s názvem Kudy ke dnu. Zabývá se osudy skoro 5 tisíc klientů občanského sdružení Naděje, které poskytuje pomoc lidem bez domova. Jedním z autorů publikace je sociolog Libor Prudký z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy. Dobrý den.

Libor PRUDKÝ, sociolog z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy

Dobrý den.

Jan BUMBA, moderátor

Dá se to říci nějak jednoduše, jak se z člověka stane bezdomovec? Našli jste v těch jednotlivých případech lidí, kteří se ocitli bez domova, nějaké společné rysy?

Libor PRUDKÝ, sociolog z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy

No, my jsme nedělali jednotlivé případy, my jsme právě dělali hromadná data a hledali jsme ty základní tendence. Objevili jsme v podstatě dvě. Jedna, která je taková ta celoživotní dráha, která začíná s výbavou, nízkým sociálním, kulturním kapitálem toho člověka, pokračuje přes nižší vzdělání, přes první nějaké deviace a v podstatě je to jakési předurčení celoživotní. Ten podíl těchto lidí je výrazný, ale daleko menší než těch druhých a klesá. Ta druhá varianta je, jako by se nic nedělo, jako by se nic nestalo, ale dojde ke kumulaci vlivů, které obvykle začínají tím, že ti lidé se výrazně zadluží, protože se chtějí srovnat s těmi ostatními, chtějí mít stejnou výbavu, stejný známky toho, že jsou úspěšní a dobří, a pak najednou dojde k tomu, že třeba ztratí zaměstnání nebo onemocní, nejsou schopni splácet, dojde k rozpadu manželství nebo často žijí sami a ztratí střechu nad hlavou a je to. A to je tak jako zdánlivě neviditelné, ale velmi rychle to postupuje a tento podíl roste.

Jan BUMBA, moderátor

Když se zeptám na tu první skupinu, kterou jste popisoval, kde vznikne to předurčení?

Libor PRUDKÝ, sociolog z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy

No, je to v sociálním kapitálu, do kterého se rodí ti lidé. Já nemluvím, prosím vás, o osobnostních dispozicích, to není psychologická nebo medicínská analýza, to je sociologická analýza, kterou jsme udělali z dat, které byly k dispozici na těch kartách o těch lidech z občanského sdružení Naděje za 14 let jejich existence. Takže, když někdo vstoupí do společenského prostředí, kde prostě není dostatek hlavně lidské péče o něj, tak se stává vlastně předurčený k tomu, že bude neúspěšný, že nebude respektovaný, tudíž on se musí pokoušet o to, aby respektovaný byl. Dělá to prostřednictvím třeba nějakých deviací, nějakých až trestných činů nebo drog. No a to je prostě pokračování a prohlubování toho procesu, který začíná vlastně v tom sociálním zázemí a v tom lidském zázemí, do kterého vstupuje jako už novorozeně.

Jan BUMBA, moderátor

A ta druhá skupina, tedy lidé, kteří zabřednou do dluhů. Jak rychlé to může být? Jak rychle se může člověk dostat na dno?

Libor PRUDKÝ, sociolog z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy

To já nevím, to jsme tam neměli, kdy se to stalo, jako od toho okamžiku, kdy prostě se ta situace založila a pak došlo k tomu propadu. Ale to je věc, která je nebezpečná hlavně pro ty aktéry tím, že jako by nebyla patrná, nic se neděje

jakoby. Jako ten dluh se vytvoří, dluží koneckonců každý, nic to není zvláštního. A teď do toho vstoupí nějaká, říkám, ta překážka, jako je dlouhodobější nezaměstnanost nebo choroba, pak jaksí je snaha hledat to řešení, jak to jde. A často to vede k rozpadu rodiny nebo, jak jsem říkal, významný podíl je těch, kteří jsou singl. No a je to. To se vlastně může stát skoro každému.

Jan BUMBA, moderátor

Vysvětluje sociolog Libor Prudký z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy. Děkuji vám za rozhovor. Na shledanou.
Libor PRUDKÝ, sociolog z Fakulty humanitních studií Univerzity Karlovy

Není zač. Na shledanou.

Jan BUMBA, moderátor

Takové byly polední Ozvěny dne, po nich odpolední Radiožurnál s Tomášem Pancířem. Dobré odpoledne a dobrý poslech přeje Jan Bumba.